

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Mondomijn

Plaats : Helmond
BRIN nummer : 30AZ|C1
Onderzoeksnummer : 289857
Datum onderzoek : 20 en 23 juni 2016
Datum vaststelling : 1 juli 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	13
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	17
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	19
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	25

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Mondomijn heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Onderstaand de belangrijkste bevindingen:

- De cognitieve eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde zijn voldoende. In 2016 liggen de eindresultaten voor het eerst boven de minimumnorm. Er ligt nog een ontwikkelkans voor de school om doelen te stellen voor andere kennis en vaardigheden en de behaalde resultaten daarvan in beeld te brengen.
- Het aanbod is van goede kwaliteit. De school heeft een breed en eigentijds aanbod, waarmee goed kan worden afgestemd op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
- De mentoren/leraren hebben goed zicht op de onderwijsbehoeften en de ontwikkeling van de leerlingen. Kindontwikkelplannen voor individuele leerlingen zijn de basis voor de planning van het didactisch handelen.
- Het onderwijs is aansprekend, doelmatig en interactief en leraren stimuleren de brede ontwikkeling van hun leerlingen. Binnen de instructie is het nog zoeken naar de werkwijze waarmee het grootste leereffect wordt bereikt.
- Binnen Mondomijn is sprake van een integrale samenwerking van basisschool en kinderopvang/voorschoolse voorziening. Met ouders en ketenpartners wordt intensief samengewerkt in het belang van het kind.
- Binnen Mondomijn is er sprake van een warm, uitnodigend maar ook ambitieus pedagogisch klimaat. Hostmanship is een belangrijke basis.
- De school waarborgt de veiligheid op een goede manier. Een aanvullende stap is het geplande veiligheidsonderzoek.
- De school werkt met behulp van een kwaliteitscirkel aan de kwaliteitsverbetering. Verbeteringen vinden plaats vanuit bestaand wetenschappelijk onderzoek en (nieuw) praktijkonderzoek. Zowel bij de ontwikkeling als ook bij het geven van feedback spelen andere innovatieve scholen en critical friends een belangrijke rol.
- Binnen Mondomijn is er een groot draagvlak voor de visie en de ambities van de school. Op Mondomijn is sprake van een goede professionele kwaliteitscultuur.
- Mondomijn is zeer actief in haar dialoog met de omgeving. De verantwoording vindt onder andere plaats via een helder en toegankelijk jaarverslag.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Daaronder staat steeds de toelichting. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

Onderwijsresultaten

De cognitieve eindresultaten voor Nederlandse taal en rekenen/wiskunde van Mondomijn zijn voldoende. In 2016 liggen de eindresultaten boven de minimumnorm; in de jaren daaraan voorafgaand bleek het moeilijk de minimumnorm te halen. Een mogelijke verklaring is dat de leerlingenpopulatie, zeker in de hogere groepen, grotendeels bestaat uit zij-instroom met vaak ook specifieke hulpvragen. Nog geen enkele schoolverlater heeft zijn of haar hele onderwijsloopbaan op Mondomijn doorgebracht.

De school heeft, naast de wettelijke doelen, eigen doelen gesteld voor de cognitieve leerresultaten: 100% leerrendement per leergebied. Dit leerrendement wordt bepaald door de ontwikkeling van een kind te vergelijken met de landelijk gemiddelde ontwikkeling in dezelfde periode. De gerealiseerde rendementen voor technisch lezen, begrijpend lezen en spelling liggen rond het eigen doel, maar het rendement voor rekenen/wiskunde blijft nog wat achter. De uitspraak 'leerlingen op Mondomijn halen een leerachterstand in', is nog niet gerechtvaardigd op basis van de huidige rendementen van de schoolverlaters; de leerrendementen van de huidige leerlingen lijken iets positiever. Voor andere kennisgebieden en vaardigheden, zoals bijvoorbeeld mondelinge communicatie, wereldoriëntatie, 21e eeuwse-vaardigheden of motorische ontwikkeling, is nog niet duidelijk welke doelen worden nagestreefd en is nog

niet bepaald hoe zicht kan worden verkregen op die resultaten. Daarin ligt nog een ontwikkelkans voor de school.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen			•	
2.5	Samenwerking				•

Onderwijsproces

Mondomijn heeft een aanbod dat op de kerndoelen is gebaseerd. De school heeft voor meerdere leergebieden leerlijnen met tussendoelen opgesteld van 0-13 jaar. Voor de basisvaardigheden beschikt de school over recente methoden en verschillende aanvullende materialen. Mondomijn biedt ook een breed en eigentijds aanbod. Er is sprake van een beredeneerd aanbod dat (tienwekelijks) wordt vorm gegeven in expertteams; de expertteams leggen ook relaties tussen de ontwikkeling van de kernconcepten en de basisvaardigheden. Daarnaast is er het Mondomijnlab, een Buurttuin en een Kookstudio en wordt er in het Muziekatelier, de Sportcampus en de Kunstwerkplaats lesgegeven door vakspecialisten. Ander voorbeelden van de breedte van het aanbod zijn Engels vanaf drie jaar en workshops door ouders die worden gekoppeld aan onderzoeksvragen van leerlingen. Met al deze verschillende aspecten is het aanbod van goede kwaliteit.

Elke leerling van Mondomijn heeft een eigen ontwikkelplan met doelen op langere termijn, aangevuld met eigen leervragen voor de kortere termijn. De doelen op langere termijn worden bepaald aan de hand van de leerlijnen en het niveau van de leerling. De leerlingen worden ingedeeld in Domijnen. Domijn 1 is voor de jongste kinderen van 0-3 jaar, Domijn 2 voor de kinderen van 3-6 jaar, Domijn 3 voor kinderen van 6-9 jaar en Domijn 4 voor kinderen van 9-12 jaar. Overstappen naar een volgend Domijn kan meerdere keren per jaar; de keuze wanneer dat plaatsvindt is afhankelijk van de ontwikkeling van de individuele leerling.

De ontwikkeling van alle leerlingen wordt systematisch gevolgd. Naast observaties, leerlingenwerk en methodegebonden toetsen maakt de school gebruik van landelijk genormeerde toetsen. Omdat elke leerling een eigen ontwikkelplan heeft, wordt ook per leergebied gekeken welke landelijk genormeerde toets passend is. Bij het bespreken van de resultaten daarvan is met name de vaardigheidsontwikkeling leidend. De ontwikkeling van de leerlingen wordt regelmatig besproken door de mentoren en leraren samen. Dit

gebeurt onder andere in de dagelijkse 'crunch' -een overleg met alle medewerkers van een Domicijn-, waardoor snelle interventies mogelijk zijn. De mentoren bespreken de ontwikkeling en onderwijsbehoefte van de leerlingen regelmatig met de kinderen zelf, hebben deze goed in beeld en maken beredeneerde keuzes in het aanbod van de individuele leerling. Hiermee laat de school op deze standaard een grote ontwikkeling zien sinds het inspectiebezoek van twee jaar geleden.

De leraren plannen en structureren hun gezamenlijk handelen met behulp van alle informatie die ze over de leerlingen hebben. Het onderwijs is aansprekend, doelmatig en interactief. Leraren stimuleren een brede ontwikkeling en het klassenmanagement is op orde. Ook is er gerichte aandacht voor feedback. Een ontwikkelkans is nog om deze feedback meer te richten op de taak. Binnen de instructie is veel aandacht voor concreet handelen en concreet voorstellen, waarbij veel materiaal wordt ingezet. De leraren moeten er alert op zijn om op het goede moment ook de overstap te maken naar het werken vanuit denkmodellen en het meer formele handelen.

Leerlingen krijgen veel individuele begeleiding afgestemd op de eigen ontwikkeling en zijn heel betrokken. Ieder kind heeft een planning op maat, passend bij zijn of haar mogelijkheden met betrekking tot keuzes van werkplek, werkvolgorde en werktempo. Zichtbaar is dat het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept. Voor het didactisch concept zijn er twee belangrijke vragen voor de school: 'Wat zijn de kenmerken van een effectieve instructie binnen ons concept?' en 'Wanneer is een groepsinstructie effectiever dan een individuele instructie en wanneer niet?'. De school start in 2016 met een praktijkonderzoek om te bepalen op welke wijze het meeste leereffect bereikt wordt in de balans tussen gepersonaliseerde leerplannen en instructievormen.

Binnen Mondomijn is sprake van een integrale samenwerking van basisschool en kinderopvang/voorschoolse voorziening. Er is een goede samenwerking met ouders en ouders zijn ook zeer betrokken bij Mondomijn. De mentoren/leraren zien de ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen. Ouders zijn zeer tevreden over de terugkoppeling over de ontwikkeling van het kind in zijn geheel. Daarnaast is er een intensieve samenwerking met ketenpartners. In de Buitenkring betreft dat bijvoorbeeld ondersteuning door professionals op het gebied van dyslexie, hoogbegaafdheid, executieve functies, logopedie en sociaal-emotionele ontwikkeling. Het Zorgteam bestaat onder andere uit professionals vanuit de GGD, Jeugdzorg, wijkagent en het samenwerkingsverband.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Schoolklimaat en veiligheid

Binnen Mondomijn is er sprake van een warm en uitnodigend pedagogisch klimaat. Hostmanship -mensen het gevoel geven dat ze welkom zijn- is een belangrijke basis. Binnen de domijnen zijn er duidelijke regels en is er een voorspelbaar en betrouwbaar klimaat met een focus op brede persoonlijke ontwikkeling en leren. Leerlingen voelen zich gezien en betrokken bij 'hun plekje op de wereld'. De leraren geven blijk van de hoge verwachtingen die zij hebben van hun leerlingen, door hen te betrekken bij hun eigen ontwikkeling. Dit doen zij door met de leerlingen regelmatig hun ontwikkeling te bespreken.

De school waarborgt de veiligheid voor de leerlingen en het personeel. Hiervoor beschikt zij onder andere over gezondheids- en veiligheidsprotocollen en een incidentenregistratie en is de vertrouwensfunctie belegd. Sinds begin van dit schooljaar geldt de Wet Veiligheid op School; de jaarlijkse monitoring van de feitelijke en ervaren veiligheid en het welbevinden van de leerlingen is daarin een belangrijk element. De school doet nu jaarlijks tevredenheidsmetingen en volgt systematisch de sociaal-emotionele ontwikkeling. Dit geeft echter nog te beperkt zicht op de veiligheid. Voor 2016 is dan ook een uitgebreider veiligheidsonderzoek gepland. Van belang is dat de school ook nagaat of dat instrument voldoet aan de in de Memorie van Toelichting gestelde eisen.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Kwaliteitszorg en ambitie

Mondomijn is een co-creatie tussen basisonderwijs en kinderopvang. Samen met ouders is er een nieuw concept ontwikkeld; alle betrokkenen weten ook waarin Mondomijn zich wil onderscheiden. De schoolontwikkeling wordt ingericht met behulp van een kwaliteitscirkel met de fasen Verkennen, Ontwikkelen, Realiseren en Vieren. Verbeteringen vinden plaats vanuit bestaand wetenschappelijk onderzoek en (nieuw) praktijkonderzoek. Een verbetertraject start met de evaluatie van de huidige stand van zaken. Met behulp van

metingen wordt de tevredenheid van leerlingen en ouders jaarlijks in beeld gebracht. Daarnaast worden de resultaten van de basisvaardigheden jaarlijks afgezet tegen de eigen doelen. Zowel bij de ontwikkeling als ook bij het geven van feedback spelen andere innovatieve scholen en critical friends een belangrijke rol. Hierbij is het van belang om ook een kritische reflectie op het leerproces in de groepen te organiseren. Daarnaast is het borgen van gerealiseerde verbeteringen van groot belang.

Binnen Mondomijn is er een groot draagvlak voor de visie en de ambities van de school. Er is een grote bereidheid om het onderwijs gezamenlijk te verbeteren. Bij bestuur en directie is sprake van kwaliteitsbewustzijn. Feedback vragen is een vanzelfsprekendheid en de directie laat daarin voorbeeldgedrag zien. Vanuit de kwaliteitscirkel wordt voortdurend gewerkt aan verbetering van de professionaliteit. Binnen Mondomijn en binnen de domijnen vindt het professionele gesprek plaats. De Mondomijn Academy en Video Interactie Begeleiding zijn kansen om van elkaar te leren. Samenvattend concluderen wij dat op Mondomijn sprake is van een goede professionele kwaliteitscultuur.

Modomijn is zeer actief in haar dialoog met de omgeving, zoals bijvoorbeeld ronde tafel gesprekken, maar ook in de bezoeksarrangementen. Alle belanghebbenden worden actief betrokken bij het bepalen en het realiseren van de ambities. De Kinderraad en de Kindcentrumraad hebben hierin een belangrijke rol. Bestuur en directie staan ook open voor wensen en voorstellen van belanghebbenden. Een recent voorbeeld is het initiatief van ouders om te komen tot een Mondomijn tot 18 jaar.

De verantwoording over ambities, doelen en resultaten vindt op een heldere en toegankelijke wijze plaats via het jaarverslag. Die verantwoording kan nog verder worden ontwikkeld door ook vast te stellen op welke onderdelen van de onderwijsinhoudelijke kwaliteit (evidence based uitgangspunten) Mondomijn verantwoording wil afleggen. Daarnaast zouden bijvoorbeeld ook de bevindingen uit de praktijkonderzoeken een plek kunnen krijgen in het jaarverslag.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op Mondomijn. We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur, de directie, teamleden en ouders van Mondomijn hebben het inspectiebezoek als positief en waardevol ervaren. Als critical friends hebben de onderwijsinspecteurs ons voorzien van positieve feedback dat handvatten geeft voor onze verdere stappen. In grote mate kwamen de oordelen van de inspectie overeen met de zelfevaluatie van Mondomijn. We zijn trots op deze mooie beoordeling, een gewaardeerde erkenning voor het concept en de ontwikkeling van ons integraal kindcentrum Mondomijn.

Mondomijn is voortdurend in beweging. We hebben volop ambities en willen dan graag gebruik maken van de mogelijkheid om onze ontwikkelingsrichting verder toe te lichten:

Cognitieve eindresultaten

Wat is goed onderwijs? Zoals Gert Biesta beschrijft gaat het om kwalificatie, socialisatie en subjectivering binnen het onderwijs. Wij streven naar een brede ontwikkeling voor al onze kinderen. Naast de basisvaardigheden zijn er veel mogelijkheden om talenten te ontwikkelen op het gebied van sport, kunst, muziek, het starten van bedrijfjes etc. De ontwikkelkansen die de onderwijsinspectie benoemd, is het in beeld brengen wat dit extra aanbod oplevert in de ontwikkeling van kinderen. Dit advies nemen we zeker ter harte. In onze onderzoeken naar passend toetsen hebben we al hierin veel voorwerk verricht. De komende periode zullen we deze onderzoeken vertalen naar de praktijk.

Onderwijsproces (aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en samenwerking)

Ons aanbod is breed, eigentijds en doelgericht. Ieder kind heeft een gepersonaliseerd Kindontwikkelplan bij Mondomijn. Ieder kind is volledig bij ons in beeld. Wij zijn trots dat de inspectie dit waardeert in haar beoordeling! Ondanks de positieve beoordeling hebben wij hier nog een flink aantal ambities. De ontwikkelkansen die de inspectie benoemt is terecht. Zij geven aan dat het interessant is om weten wanneer individueel aanbod effectiever is en wanneer aanbod in een groep(je). Dit sluit volledig aan bij het onderzoek wat we begin

2016 gestart zijn: 'Wat is het effect van diverse instructie(modellen) binnen gepersonaliseerd leren'

Niet benoemd door de inspectie, maar wel een doelstelling waar we de komende periode stappen in zetten is het vertalen van onze doelen in kindtaal, zodat we voor kinderen meer visueel kunnen maken waar zij zich bevinden op de leerlijn.

Schoolklimaat en veiligheid

Mede doordat we als integraal kindcentrum ook aan de wetgeving voor de kinderopvang moeten voldoen ligt onze lat voor veiligheid en gezondheid veel hoger dan in het onderwijs gebruikelijk. De komende periode gaan we mede middels een veiligheidsonderzoek voor kinderen in beeld brengen waar nog ontwikkelkansen liggen.

Kwaliteitszorg en ambitie (evaluatie en verbetering, kwaliteitscultuur, verantwoording en dialoog)

Mondomijn ontwikkelt voortdurend! Evidence based, samen met alle betrokkenen. Mondomijn ziet het als een maatschappelijke opdracht, de landelijke voorbeeldrol invulling te blijven geven. Dit doen we door kennis te delen, tijdens de vele bezoekenarrangementen bij Mondomijn, maar zeker ook binnen landelijke initiatieven als IIO (Innovatie Impuls Onderwijs) en Kindcentra2020. Veel kennis die we bij Mondomijn opdoen komt voort uit onze onderzoeken waar we wetenschappelijk onderzoek verbinden met nieuw praktijkonderzoek. Het advies van de inspectie, om de inhoud van deze onderzoeken prominenter in de etalage te zetten, bijvoorbeeld in het jaarverslag, zullen we zeker ter harte nemen.

Tot slot

Mondomijn laat zien dat een doorgaande lijn van 0 tot 13 jaar, een gepersonaliseerd leeraanbod en een andere organisatie van ons onderwijs meerwaarde creëert voor de ontwikkeling van onze kinderen.

Wij bedanken de inspecteurs voor de waardevolle dagen, die in het teken hebben gestaan van transparantie, dialoog en verantwoording. Wij, kinderen, ouders, teamleden en bestuur, zijn trots op ons gezamenlijk behaalde resultaat! Naast een prestatie van Mondomijn ook een overwinning voor alle vernieuwingscholen en integrale kindcentra in Nederland. Uiteindelijk is er maar 1 vraag die telt: wat heeft het kind nodig?

Namens bestuur en directie, Helmond 28 juni 2016

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Zo ook Mondomijn.

Op 20 en 23 juni 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school met enkele praktijkvoorbeelden;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleider(s), leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het einde van de tweede onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding en de intern begeleiders van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

Onderstaand staan de portretten van alle standaarden uit het concept-waarderingskader. Bij kwaliteitsonderzoeken gedifferentieerd toezicht wordt een bij de school passende selectie van deze standaarden beoordeeld.

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

STANDAARD 1.2: SOCIALE LEERRESULTATEN

De leerlingen behalen sociale leerresultaten op het niveau dat tenminste in overeenstemming is met de gestelde norm.

De school hecht belang aan het verwerven van sociale en maatschappelijke competenties. De school heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie in kaart gebracht en heeft op basis hiervan ambities geformuleerd over het niveau dat elke leerling kan bereiken. De groei die de leerlingen gedurende de schoolperiode door maken toetst zij aan deze doelen. De leerlingen verlaten de school met sociale en maatschappelijk competenties, die passen bij de kenmerken van leerlingenpopulatie en de gesteld doelen. Alle leerlingen profiteren optimaal van het genoten onderwijs op deze gebieden. Daarmee kan de school aantonen dat zij op dit gebied uit haar leerlingen haalt wat er in zit.

STANDAARD 1.3 : VERVOLGSUCCES

De bestemming van de leerlingen na het verlaten van de school is bekend en voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school.

De school beschikt over toereikende gegevens over het vervolg van de loopbaan van leerlingen die de school verlaten hebben. Het vervolgsucces voldoet tenminste aan de verwachtingen van de school. De school analyseert deze gegevens en betreft deze bij de kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De school werkt nauw samen met voorafgaand en vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De school werkt nauw samen met ouders, voorschoolse voorzieningen, voorgaande scholen en ketenpartners door informatie over leerlingen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Voor kinderen in achterstandssituaties en/of met een ondersteuningsbehoefte werkt de school intensief samen met ouders, ketenpartners en met partners in het samenwerkingsverband.

Aan het eind van de schoolperiode en bij tussentijds vertrek van leerlingen informeert ze de ouders en de vervolgschool over de ontwikkeling van de leerlingen.

STANDAARD 2.7: TOETSING EN AFSLUITING

De toetsing en afsluiting verlopen zorgvuldig.

Alle leerlingen in groep 8 maken een eindtoets; tijdens de schoolperiode maken ze regelmatig toetsen van het leerlingvolgsysteem. De leraren nemen de toetsen af conform de voorschriften in de handleiding. De school volgt een zorgvuldige procedure bij het bepalen van het advies voor vervolgonderwijs en spant zich in om leerlingen op het bij hen passende niveau geplaatst te krijgen. De procedure bij advisering voorziet in betrokkenheid van ouders en leerlingen en wordt regelmatig geëvalueerd en zo nodig herzien. Ouders zijn geïnformeerd over het schoolbeleid voor toetsing, vertragen en versnellen.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.